

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ГО «ХАРКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АСОЦІАЦІЇ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

ПИТАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Випуск 15

Харків 2019

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГО «ХАРКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ АСОЦІАЦІЇ
СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

40 років відновлення кафедри ортопедичної стоматології Харківського національного медичного університету

**ПИТАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ
СТОМАТОЛОГІЇ**

*Збірник наукових праць
Випуск 15*

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ»,
ПРИСВЯЧЕНІЙ 40-РІЧЧЮ ВІДНОВЛЕННЯ КАФЕДРИ ОР-
ТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІО-
НАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Харків, 6-7 грудня 2019 р.**

Харків
2019

УДК 616.31 (081/082)

ББК 56.6

П 35

Редакційна колегія: проф. Є.М. Рябоконт (відповідальний редактор),
ас. Б.Г. Бурцев (відповідальний секретар.), проф. С.М. Григоров,
проф. Г.Ф. Катурова, проф. Р.С. Назарян, доц. В.В. Ніконов, проф. Г.П. Рузін,
проф. І.І. Соколова, проф. І.В. Янішен

Рецензенти: професор А.В. Самойленко – зав. каф. терапевтичної стоматології ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»; професор В.І. Гризодуб – зав. каф. ортопедичної стоматології № 1 Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

П 35 **Питання експериментальної та клінічної стоматології: Зб. науч. праць.** – Вип. 15. /Редкол.: Є.М. Рябоконт (відп. ред.) та ін.; МОЗ України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків: ФОП Бровін О.В., 2019. – 204 с.
ISBN 978-617-7738-67-0

Затверджений та рекомендований до видання Вченою радою Харківського національного медичного університету (протокол № 10 від 21.11.2019 р.)

Збірка наукових праць присвячена 40-річчю відновленню кафедри ортопедичної стоматології Харківського національного медичного університету. У ній представлені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми ортопедичної стоматології», присвяченій 40-річчю відновлення кафедри ортопедичної стоматології Харківського національного медичного університету (6-7 грудня 2019 р.). Збірка включає результати наукових досліджень по актуальним проблемам стоматології. У випуск включені праці фахівців, які виконані на кафедрах стоматологічного профілю та суміжних дисциплін медичних ВНЗ і установ післядипломної освіти лікарів, а також в практичній охороні здоров'я. У них відбиті експериментальні, теоретичні і клінічні питання сучасної стоматології.

Автори виражають подяку за допомогу в публікації збірки ГО «Харківське обласне відділення Асоціації стоматологів України» (Президент – професор Є.М. Рябоконт)

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 11,86. Тир. 300 прим. Зам. 688-19.
Видавець та виготовлювач ФОП Бровін О.В.
61022, м. Харків, вул. Трінклера, 2, корп.1, к.19. Т. (057) 758-01-08, (066) 822-71-30
Свідоцтво про внесення суб'єкта до Державного реєстру
видавців та виготовників видавничої продукції серія ДК 3587 від 23.09.09 р.

СТИЛЬ®
-ИЗДАТ
ТИПОГРАФІЯ
www.still-izdat.com

ISBN 978-617-7738-67-0

УДК 616.31 (081/082)
ББК 56.6

© Харківський національний медичний університет
© ГО «Харківське обласне відділення Асоціації стоматологів України»

ЗМІСТ

Беляєв Е.В., Філімонов В.Ю., Філімонова С.О. Визначення потреби та об'єму ортодонтичної допомоги при комплексній реабілітації осіб молодого віку з адентіями.....	3
Богдан І.М., Богдан О.М. Ультразвукова дефектоскопія незнімних металокерамічних конструкцій.....	4
Бойчук М.М., Костенко С.Б. Порівняльна характеристика хірургічних методів корекції ясенного краю при протезуванні ортопедичними конструкціями.....	7
Бойчук Ю.М., Бойчук М. М. Формування зенітів ясенного краю ортопедичних конструкцій з опорою на внутрішньокісткові дентальні імплантанти в естетично значимій зоні.....	9
Бокоч А.В. Клінічне обґрунтування використання трансфер – шаблону у фронтальній ділянці при фіксації суцільнокерамічних конструкцій.....	11
Боян А.М., Гризодуб В.І., Безсонов В.І. Протезування беззубих щелеп при вираженій атрофії альвеолярних відростків, у хворих з симптомами м'язово-суглобової дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба.....	13
Брайко Н.М., Ткаченко І.М., Марченко І.Я., Лемешко А.В., Назаренко З.Ю., Коваленко В.В. Герметизуючі властивості адгезивних систем.....	16
Буткалюк І.Д., Беляєв Е.В. Визначення стійкості до дії біологічної рідини, що імітує слину людини, нового вітчизняного матеріалу для фіксації покривних протезів на імплантатах та його аналогів.....	18
Водоріз Я.Ю., Ткаченко І.М., Тончева К.Д. Оцінка якості життя у пацієнтів із потребою у комбінованому лікуванні зубів бічної і фронтальної групи.....	20
Возний О.В., Романюк В.Н., Павлов С.В. Діагностика ротової рідини при реабілітації пацієнтів із захворюваннями тканин пародонту та дефектами зубних рядів.....	24
Воропаєва Л.В., Крючко А.И. Лечение пародонтита у пожилых пациентов на фоне сахарного диабета с дефицитом витамина Д.....	27
Гасюк П.А., Воробець А.Б., Росоловська С.О., Радчук В.Б. Застосування одонтогліфічних та одонтометричних характеристик коронок перших верхніх молярів в клініці ортопедичної стоматології в залежності від статі пацієнта.....	31
Гасюк П.А., Краснокутський О.А., Воробець А.Б. Сучасний погляд на корекцію патологічного рубцювання в клініці естетичної стоматології.....	33
Геник Б.Л., Ожоган З.Р. Оцінка стану протезного ложа хворих на акантолітичну міхурницю з повною відсутністю зубів.....	35
Герман С.А. Сучасне розуміння і варіанти визначення положення центрального співвідношення в стоматології.....	37
Гордієнко С.А., Ніконов А.Ю., Бреславець Н.М., Варв'янський П.Ю. Ускладнення пародонту та їх усунення при протезуванні незнімними конструкціями протезів стоматологічних хворих з супутніми захворюваннями.....	39
Гризодуб В.І., Іваніщенко Л.О., Пилипенко Т.І. Порівняння якості фіксації незнімних зубних протезів за традиційним способом фіксації з новим способом фіксації.....	42
Гризодуб В.І., Сторожев В.А., Бадалов Р.М., Коваленко Г.А. Сучасні аспекти в навчанні лікарів - курсантів на клінічних базах.....	44
Гульовський Я.Р., Гульовська Р.П. Методологія оцінки статичної тріщиностійкості полімерних матеріалів для базисів знімних протезів.....	45
Дерев'янченко Н. В. Інноваційні підходи на практичних заняттях з латинської мови та медичної термінології зі студентами, які навчаються за спеціальністю «стоматологія».....	47
Дмитрієва А.А., Бобровська Н.П. Характеристика фізичних властивостей слінних каменів.....	49
Дюдіна І.Л., Янішен І.В., Сідорова О.В. Результати клінічної апробації запропонованого метода захисту опорних зубів під незнімні конструкції протезів.....	50
Дячук К.Г. Оцінка якості металевої основи та базисів бюгельних протезів.....	52

Запара П.С., Ющенко П.Л., Масловський О.С. Порівняльна оцінка якості відновлення жувальної ефективності, при лікуванні пацієнтів знімними ортопедичними конструкціями виготовленими за різними лабораторними технологіями, на підставі даних електроміографічного дослідження.....	54
Зорій О. О. Порівняльний аналіз стану ремісії зубощелепного апарату у хворих з генералізованим пародонтитом II-III ступенів.....	57
Кенюк А.Т. Вдосконалення процесу дентальної імплантації як частини реабілітації стоматологічного статусу пацієнта.....	59
Коваль Ю.П., Єрис Л.Б. Вплив сучасних етіологічних факторів на розвиток патологічного стирання твердих тканин зубів.....	61
Колесніченко О.В., Шаран М.О. Значення профілактики стоматологічних захворювань у дітей.....	63
Кораль Д.М., Калашніков Д.В., Кіндій Д.Д Швидкість рухів нижньої щелепи за даними відеокінезіографії.....	65
Костенко Є.Я., Пензелік І.В., Навчальна програма за спеціальністю «Ортодонтія» у вищих навчальних закладах СС – порівняльний аналіз компетенцій в стоматології.....	66
Костенко С.Б., Гайналій А.В. Моніторинг найбільш популярних систем для відбілювання зубів в стоматології.....	69
Костенко Є.Я., Форос А.І. Особливості стоматологічного статусу в пацієнтів, які мають наркотичну залежність.....	72
Крічфалушій С.І., Костенко С.Б. Диференційна діагностика різних типів кісткової тканини в окремих сегментах щелеп.....	73
Лепетченко Є.С., Возний О.В., Шумна Т.Є. Характеристика вмісту неорганічних компонентів та кислотності слини при карієсі у дітей з бронхіальною астмою.....	75
Локота Є.Ю. Вплив повних знімних протезів на слизову оболонку протезного ложа.....	77
Локота Ю.Є. Дія мікроорганізмів, які є наявні у ротової порожнині, та їх вплив на повні знімні пластинчасті протези.....	78
Лунькова Ю. С., Кузь Г.М. Вплив на функціональну перебудову зубо-щелепної системи та взаємозалежність анатомо-структурних змін у пацієнтів з одностороннім вивихом диску скронево-нижньощелепного суглоба.....	80
Максимович Е.В., Походенько-Чудакова И.О. Метаболізм місцевих анестетиків і обумовлені їм общіє токсическіє реакції.....	83
Маруха Р.Ю. Клініко-експериментальна апробація вдосконалених динамічних жувальних проб для визначення жувальної ефективності.....	89
Мірчук Б.М., Максимов Я.В. Біометричний аналіз зубних рядів і положення зубів у пацієнтів з частковими дефектами зубних рядів.....	91
Мірчук Б.М., Максимов Я.В. Обґрунтування використання тимчасових дентальних імплантатів в якості скелетної опори під час ортодонтичного лікування пацієнтів із вторинними деформаціями зубних рядів.....	94
Мірчук Б.М., Максимов Я.В. Застосування тимчасових дентальних імплантатів в якості скелетної опори при ортодонтичному лікуванні вторинних деформацій у пацієнтів з дефектами зубних рядів у бічних ділянках.....	97
Мурга І.Я., Жеро Н.І. Вдосконалення методів отримання функціональних відбитків тканин протезного ложа.....	99
Nikonov A.Yu., Breslavets N.M., Hordienko S.A. Metal-plastic dental design - improvement of bonding method in the metal-polymer system.....	102
Ніконов А.Ю., Жуков К.В., Мухін З.С., Братушкіна М.В. Аналіз ускладнень, недоліків і дефектів повторного протезування бюгельними та знімними пластинковими протезами.....	104
Пензелік І.В., Костенко С.Б. Кореляція даних взаємозв'язку зубних паст з різним ступенем абразивності та поверхні естетичної реставрації фронтальної групи зубів з фотополімерних нанонаповнених композитних пломбувальних матеріалів.....	110

Пилипів Н.В. Систематизація розташування ретенуваних зубів на основі рентгенологічного дослідження.....	113
Пірчак І.Д., Костенко С.Б. Планування незнімних ортопедичних конструкцій на основі кт діагностики.....	121
Pogorila A.V., Yanishen I.V., Berezhna O.O., Andrienko K.Y. Comparative evaluation of orthopedic treatment of patients with partial and complete absence of teeth according quality of life.....	123
Погоріла А.В., Янішен І.В., Шепенко А.Г., Андрієнко К.Ю. Обґрунтування використання світлотвердіючих матеріалів в клініці ортопедичної стоматології на основі даних фізико-механічних властивостей.....	125
Паходенько-Чудакова І. О., Коршикова Е. Б. Обоснование проведения исследования по вопросу диспансеризации пациентов с очагами хронической одонтогенной инфекции.....	127
Прокопенко О. С., Беляєв Е. В. Лінійні та кутові телерентгенографічні показники за методикою А.М.Schwartz в українських дівчат юнацького віку з ортогнатичним прикусом та різними типами обличчя.....	132
Рамашикіна О.А. Застосування довготривалого тимчасового шинування при комплексному лікуванні патології пародонту.....	134
Рябоконт Є.М., Волкова О.С., Токар А.А., Канунік Т.С., Волкова І.Є. Аналіз ефективності застосування препаратів «Фтор-люкс» і «Десенсетин» при лікуванні гіперестезії зубів у хворих із захворюванням пародонту.....	135
Рябоконт Е.Н., Волкова О.С., Токар А.А., Канунік Т.С., Волкова І.Є. Аналіз ефективності застосування іммуномоделюючого антисептика «Мирамистин» в комплексному лікуванні захворювання пародонта.....	137
Рябушко Н.О., Дворник В.М. Оцінка ферментативної функції у пацієнтів з порушенням мікроциркуляції в порожнині рота.....	138
Сегал М.М. Моноблокові апарати у ретенційний період ортодонтичного лікування дистального прикусу.....	140
Сидоренко О.О. Майбутні показники використання біологічних маркерів при проведенні профілактичного стоматологічного огляду у осіб працюючих в згубних умовах.....	142
Силенко Г.М., Скрипников П.М., Силенко Ю.І. Клініко-імунологічні аспекти генералізованого пародонтиту у осіб з дефіцитом секреторного імуноглобуліну А (Огляд літератури).....	144
Силенко Б. Ю., Дворник В. М., Силенко Ю.І. Визначення параметрів водорозчинності і водопоглинання базисної пластмаси з модифікованою поверхнею.....	148
Сорокопуд І.В., Балоза О.Е., Гангур І.Ю., Оплетя С.І. Особливості взаємозв'язку між станом тканин пародонта та виникненням захворювань шлунково-кишкового тракту.....	151
Стецик А.О., Жеро Н.І. Корекція висоти прикусу у осіб з патологічною стертістю зубів.....	154
Стецик М.О., Гончарук-Хомин М.Ю., Романова Ю.Г. Особливості мікробіому порожнини рота хворих на пародонтит, які постійно проживають на радіаційно-забрудненій території.....	155
Татаріна О., Іванов Р. Оцінка оклюзійних та артикуляційних співвідношень зубних рядів за допомогою функціональних методів при протезуванні мостоподібними протезами.....	157
Томілін В.Г. Клініко-лабораторна техніка виготовлення внутрішньо-ротових індивідуальних зубоясенних запобіжників за удосконаленою методикою.....	164
Фастовець О. О., Гур'єв Ю. С. Математичне обґрунтування конусності препарування зубів у хворих на генералізований пародонтит.....	166
Фастовець О. О., Сапальов С. О. Вплив типу атрофії нижньої беззубої щелепи на розподіл напружено-деформованих станів при виготовленні повних знімних конструкцій.....	169
Фастовець О.О., Лукаш А.Ю. Аналіз показників матриксних металопротейназ в ліку-	

ванні генералізованого пародонтиту.....	172
Федотова О.Л., Погоріла А.В., Ярина І.М., Сохань М.В., Хлистул Н.Л. Вплив взаємозв'язків організаційно-технологічних факторів на якість ортопедичних конструкцій.....	174
Чулак Л.Д., Татаріна О.В., Чулак О.Л., Чулак Ю.Л. Вплив масла амаранту на зміни структури та функції печінки та нирок при експериментальній гентаміциновій інтоксикації.....	176
Шеметов О.С., Кузь Г.М., Баля Г.М., Мартиненко І.М., Кузь В.С. Функціональна оцінка ефективності протезування повними знімними протезами за допомогою поверхневої електроміографії.....	180
Шепенко А.Г., Салія Л.Г. Тест-діагностика при лікуванні початкових форм прикусу, що знижується.....	183
Янішен І.В., Мовчан О. В. Бактеріальна забрудненість базисів повних знімних пластинкових протезів при застосуванні адгезивного матеріалу.....	185
Янішен І.В., Перешивайлова І.О. Комплексний підхід до діагностики, лікуванню та реабілітації пацієнтів на м'язово-суглобову дисфункцію скронево-нижньощелепних суглобів.....	188
Янішен І.В., Сідорова О.В., Салія Л.Г. Порівняння клініко-технологічних властивостей склоіономерних цементів для постійної фіксації незнімних конструкцій.....	190
Янішен І.В., Кричка Н.В. Удосконалення ортопедичного лікування пацієнтів похилого віку знімними пластинковими протезами.....	191
Янішен І.В., Куліш С.А., Масловський О.С. Нова вітчизняна безакрилова базисна пластмаса.....	194
Yanishen I.V., Bilobrov R.V. The algorithm of actions when creating three-dimensional computer model of the tooth.....	197
Янковецька І.М., Ожоган З.Р., Базилевич Т.М. Вплив психофізіології особистості на формування стоматологічної мотивації у осіб молодого віку.....	198
ЗМІСТ.....	201

and treatment. According to many researchers, bruxism is a leading place among all parafunctions in the severity of clinical manifestations. The most effective and common treatment for bruxism is occlusive cap. Capa protects the teeth from the destructive effects of parafunctional activity, especially when sleeping, when the patient is unable to control the activity of the chewing muscles. However, caps can also be applied during the daytime, during possible periods of stress.

Temporary will include daytime caps (trainers) or caps with the hydrostatic principle used when joining a pain syndrome.

Requirements for occlusal caps: wear-resistant, cap should be made of solid transparent plastic, should cover the entire dentition, to prevent transversal movements of the mandible, should ensure the stability of occlusion. Usually, caps are made on the upper jaw.

Conclusions. For normalization of occlusal contacts it is necessary to carry out a serial grinding in some days of use, and in the subsequent correction of a capa is carried out at least once a year. It should be understood that the treatment of bruxism with occlusal drops can only eliminate the effects of this condition and prevent its devastating effect on the teeth. Orthopedic treatment has been shown to improve the appearance and complete restoration of the masticatory effectiveness of broken teeth.

Key words: pathological abrasion, bruxism, bite.

УДК 616.314-05.06-18-132

Стецик М.О., Гончарук-Хомин М.Ю., Романова Ю.Г.

ОСОБЛИВОСТІ МІКРОБІОМУ ПОРОЖНИНИ РОТА ХВОРИХ НА ПАРОДОНТИТ, ЯКІ ПОСТІЙНО ПРОЖИВАЮТЬ НА РАДІАЦІЙНО-ЗАБРУДНЕНІЙ ТЕРИТОРІЇ

Ужгородський національний університет, Україна

Актуальність теми: Наукові дослідження останніх років підтверджують високу актуальність вивчення природи і властивостей орального мікробіому, а зокрема, дентальної бляшки, як одного з головних етіологічних агентів біологічного балансу порожнини рота і можливих факторів його порушення, внаслідок яких розвиваються різноманітні запальні захворювання порожнини рота.

Мета дослідження: проаналізувати літературні джерела для встановлення клінічних та морфологічних особливостей розвитку патологічних процесів у пародонті, які відбуваються під впливом різних спектрів мікроорганізмів, у осіб, які постійно проживають на радіаційно-забрудненій території.

Результати дослідження та їх обговорення: Ротова порожнина – це комплексна екологічна система, в якій зовнішні чинники (біологічні, індивідуальні, соціальні) тісно взаємопов'язані з внутрішніми (пародонт, метаболіти дентину, бактеріальне співтовариство, локальна імунна система, епітелій порожнини рота) і знаходяться в динамічній рівновазі.

Мікроекологічні зміни на поверхні зубів і слизовій оболонці ясен, порушення асоціативних взаємовідношень представників автономної мікрофлори порожнини рота, а також підсилене розмноження опортуністичних патогенів,

які не є властивими для мікробіоценозу ротової порожнини здорової людини, відіграють важливу роль в етіопатогенезі захворювань тканин пародонта.

Оральна мікробіота може знаходитись як у планктонній формі (у ротовій рідині) так і у вигляді колоній, які адгезують до органічних структур і утворюють спеціалізовану незалежну саморегулюючу бактеріальну екосистему, яка забезпечує життєздатність і збереження видів мікроорганізмів, що її складають, за рахунок збільшення загальної мікробної популяції, а також зберігають здатність до організації асоціацій для співжиття – так звана, бактеріальна біоплівка.

Біоплівка може складатися з мікроорганізмів не тільки одного виду (монокультури), але в її складі можуть бути два і більше різних видів (полікультури) чи планктонні бактерії.

Співтовариства мікроорганізмів біофільму, в порівнянні зі звичайними лабораторними культурами, набувають нових властивостей, якими вони не володіли в стані ізолюваних монокультур, а саме, зміна спектру експресії генів, підвищення стійкості до факторів зовнішнього середовища, антибіотиків, фагоцитозу, однак, мають властивий для себе цикл розвитку, кооперативну поведінку мікроорганізмів, його складових, яка координується бактеріальною системою «quorum sensing».

Найбільш важливе значення у підтриманні сталості мікробного складу порожнини рота має притаманний резидентній мікрофлорі антагонізм відносно патогенних і умовно-патогенних мікроорганізмів, стабільне мікробне угруповання витісняє патогенні агенти з порожнини рота.

В біоплівці колонії бактерій у порівнянні з планктонними культурами проявляють особливі властивості: метаболічну кооперацію, примітивну систему комунікації обміну генетичною інформацією, резистентність до фагоцитозу, пригнічення нейтрофільних гранулоцитів, не залежно від наявності специфічних антитіл та комплементу, резистентність при зв'язуванні матриксу. Дані властивості забезпечують мікробіоті якісну і кількісну перевагу.

Компенсаторні властивості симбіонтної мікрофлори не безмежні і під впливом різних факторів екзогенного або ендогенного характеру динамічна рівновага між нормальною і патогенною флорою може бути порушена, в результаті чого відбувається різке пригнічення представників нормальної мікрофлори – розвивається дисбіоз, тобто якісні і кількісні зміни резидентної мікрофлори. Вираженість даного явища відповідатиме ступеню важкості ураження тканин пародонта.

Висновки: Роль мікрофлори в ініціації захворювань пародонта очевидна, але інтенсивність запальної реакції визначається значною мірою можливостями макроорганізму протистояти впливу на нього патогенної мікрофлори. Утворення бактеріями у складі біоплівок сигнальних молекул QS-системи, які мають імуномодулюючі властивості, забезпечує збуднику переваги під час розвитку хронічного запального процесу, особливо в організмі імунокомпроментованих пацієнтів, якими і являються особи, що постійно проживають на радіаційно-забрудненій території.

Stetsik M.O., Goncharuk-Khomin M.Y., Romanova Y.G.

THE MICROBIOM OF THE ORAL CAVITY OF PATIENTS WITH PERIODONTITIS, WHICH ARE PERMANENTLY RESIDING IN RADIATION-POLLUTED AREA

Uzhgorod National University, Ukraine

Introduction: Scientific studies in recent years confirm the high relevance of the study of the nature and properties of the oral microbiome.

Purpose of investigation. To analyze the literature sources for establishing the clinical and morphological features of the development of pathological processes in the periodontium, which occur under the influence of different spectra of microorganisms, in persons who are permanently resident in radiation-contaminated territory.

Results of investigation. The oral cavity is a complex ecological system in which external factors (biological, individual, social) are closely interrelated with internal ones (periodontal, dentin metabolites, bacterial community, local immune system, epithelium of the oral cavity). in dynamic equilibrium.

The compensatory properties of the symbiotic microflora are not infinite and under the influence of various factors of exogenous or endogenous nature the dynamic equilibrium between the normal and pathogenic flora can be disturbed, resulting in a sharp suppression of the representatives of the normal microflora - dysbiosis, ie, quantifiable resistance. The severity of this phenomenon will correspond to the severity of periodontal tissue damage.

Conclusions. The role of microflora in the initiation of periodontal diseases is obvious, but the intensity of the inflammatory response is determined to a large extent by the ability of the macroorganism to resist the impact on it of pathogenic microflora. The formation of signaling molecules of QS-systems with immunomodulatory properties by the bacteria provides the pathogen with benefits during the development of chronic inflammatory process, especially in the body of patients, such as those who are permanently resident in radiation contaminated areas.

Key words: microbiome, periodontium, clinical and morphological features.

УДК 616.314-76-085.46:612.311

Татаріна О., Іванов Р.

ОЦІНКА ОКЛЮЗІЙНИХ ТА АРТИКУЛЯЦІЙНИХ СПІВВІДНОШЕНЬ ЗУБНИХ РЯДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МЕТОДІВ ПРИ ПРОТЕЗУВАННІ МОСТОПОДІБНИМИ ПРОТЕЗАМИ

Вінницький національний медичний університет ім. М.І Пирогова, Україна

Вступ. Основне завдання ортопедичної стоматології - досягти високої якості протезування при відновленні цілісності зубів і зубного ряду. Якість протезування можливо оцінити за допомогою функціональних методів. Зубні дуги верхньої та нижньої щелеп мають свою будову і утворюють вид прикусу, тобто характер змикання зубних рядів. Однією із умов високої якості протезування є рівномірність і одночасність змикання зубних рядів в централь-